

bringsforslag, eller Lovforslaget muligt maa gaae til et Udvalg, skal jeg ikke for Tiden udtale mig om, men jeg lægger overordentlig Vægt paa den Bestemmelse, som angaaer Kliteierens fremtidige Forpligtelse, da det er en Byrde, som hidtil ikke har paahvilet ham, og som jeg mener vil blive uretfærdig.

Klein: Den Sag, som det foreliggende Lovudkast angaaer, er af saa stor Interesse for den Valgfreds, som jeg nærmest repræsenterer her i Thinget, at jeg har fundet Opfordring til at undersøge den noget nærmere. Det glæder mig at kunne udtale, at denne Undersøgelse har bragt mig til det Resultat, at det foreliggende Lovforslag i det Hele taget maa siges at være et vel overveiet og vel affattet Lovforslag. Naar man undersøger de hidtil gjældende Bestemmelser angaaende Sandflugtens væsenet, vil man vistnok komme til den Erkjendelse, at der virkelig har været, om ikke Trængsel, saa dog stor Opfordring til i en ny omfattende Lov at samle alle de herhen hørende Bestemmelser, af hvilke Hovedbestemmelserne nu maa siges at findes i en gammel Anordning fra 1792. Men dernæst er det ogsaa min Formening, at den Grundtanke, hvorpaa Lovforslaget hviler, saaledes som det er fremstillet for et Dieblis siden af den ærede Minister, maa anses for at være vel stemmende med Forholdene. Det forekommer mig at være en hensigtsmæssig Ordning, at man, saavidt muligt, lægger den nærmeste Udførelse af de Foranstaltninger, om hvilke der er Spørgsmaal, over til Kommunen, at man gjør Sandflugtens Dæmpning og de derhen hørende Arbejder til et kommunalt Anliggende, der skal udføres under Tilfyn, deels fra Amtskommunen og deels fra Staten, men ved Siden deraf med et bethdeligt Tilskud, navnlig fra Statskassen. Det glæder mig, at de Meddelelser, jeg har faaet fra Mænd, der ere mere specielt sagkyndige i denne Henseende, end jeg selv naturligvis kan være, gaae i samme Retning som den, hvortil jeg har udtalt mig, idet man i det Hele taget har erkjendt, at det er et godt og brugbart Lovforslag, der her foreligger. Det er, som Følge heraf, kun nogle faa Bemærkninger, jeg skal tillade mig at gjøre, Be-

mærkninger, hvortil jeg just ikke vil sige, at der naturligvis i sin Tid vil knytte sig Endringsforslag til Loven; jeg mener overhovedet, at det vilde være ønskeligt, om man, saavidt muligt, indskrænkede mulige Endringsforslags Antal, saa at der kunde være Udsigt til, at Sagen hurtigt og let kunde blive endelig gennemført. Man har henledet min Opmærksomhed paa, at det vilde være ønskeligt, om man med Hensyn til den store Betydning, som Klitfogderne ville faae ved Opfyndet med Klitarbejderne, i sin Tid ikke vilde tage altfor stærke oeconomicke Hensyn ved Klitfogdernes Ansættelse og Lønning. Dette er ganske vist en kommunal Sag; det er navnlig Kommunen, der vil faae at bestemme, hvad der i denne Henseende kan være passende, og det forstaaer sig derfor af sig selv, at der ikke kan siges Noget derom i Lovforslaget, men det er dog forekommet mig, at der kunde være Anledning til at nævne dette Punkt; thi, dersom det forhold sig, som det er mig opgivet, at der er Steder, hvor den almindelige Betaling til Klitfogden er 3 Rd. om Aaret, saa synes det mig unægteligt saare tvivlsomt, om man for den Betaling kan faae tilstrækkeligt nidkjære og dygtige Folk, da man vel maa huske paa, at det fordrer af Klitfogden, at han daglig skal passere den ham underlagte Sandflugtsstrækning. — En anden Bemærkning er den, at, naar det i § 8 hedder, at Arbeidet skal udføres paa samme Maade som andet, Kommunen paa hvilende Naturalarbejde, og det derhos i § 22 ligeledes omtales som Noget, om ikke sædvanligt, saa dog Noget, der naturligvis kan stee, at Dæmpningsarbeidet skal udføres in natura af familige arbejdspligtige Beboere, saa kunde der vel maaskee herimod gjøres den Erindring, at dette neppe er den heldigste Maade at faae det Slags Arbejder udførte paa; thi de Folk, som saaledes af Kommunen efter Omgang sendes til Klitarbejde, ville maaskee ikke udføre dette Arbejde med den Iver og Interesse som frivillige Folk, der antages mod Betaling, og det er desuden vel muligt, som det er blevet bemærket for mig, at det vil være Klitfogden ganske anderledes vanskeligt at opretholde sin Autoritet ved disse Arbejder, naar de udføres in natura ved Kommunens Foranstaltning, end